

**Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут проблем виховання НАПН України**

**Всеукраїнська серпнева конференція
для методистів еколого-натуралістичних центрів
(станцій юних натуралістів) та вчителів біології
загальноосвітніх навчальних закладів
«Педагогічний пошук - 2015»**

Збірник методичних матеріалів

19-20 серпня 2015 р.

м.Київ

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»
ББК 74.200.587 (4 Укр)

*Рекомендовано до друку засіданням кафедри методики позакласної та позашкільної роботи Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді
(Протокол № 3 від 8 липня 2015 року)*

Всеукраїнська серпнева конференція для методистів еколого-натуралістичних центрів (станцій юних натуралістів) та вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів «Педагогічний пошук - 2015», 19-20 серпня 2015 р.: [збірник методичних матеріалів / за заг. редакцією доктора педагогічних наук, професора В.В. Вербицького]. – Київ: «НЕНЦ», 2015. – 436 с.

Укладач:

Оленів О.М., методист НЕНЦ

На серпневій конференції відбулося обговорення проблем, тенденцій та перспектив шкільної, позашкільної та позакласної еколого-біологічної освіти в контексті сучасної освітньої політики.

У збірнику представлені методичні матеріали учасників Всеукраїнської серпневої конференції для методистів еколого-натуралістичних центрів (станцій юних натуралістів) та вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів «Педагогічний пошук — 2015». Серед методичних розробок чільне місце займають розробки занять гуртків, сценарії свят, проектні роботи, методичні вказівки, рекомендації, діагностичні матеріали тощо.

Збірник носить практичний характер та стане у пригоді педагогам-позашкільникам, керівникам гуртків, вчителям і учням загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів, викладачам і студентам вищих навчальних закладів.

Матеріали збірника відтворено з авторських оригіналів, поданих до оргкомітету. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів та посилань несуть автори методичних розробок.

УДК 376-056.45 (477)(06) «2015»
ББК 74.200.587 (4 Укр)

© НЕНЦ, 2015

ЗМІСТ

Формування методичного мислення вчителів: вимога сьогодення	9
Вербицький Володимир Валентинович	
Розв'язання творчих задач з екології ускладнених умовах	12
Драган О.А.	
Ціннісне ставлення до праці як форма громадянсько-патріотичного виховання.....	19
Жовтоножук Любов Яківна	
Розробка бінарного уроку з біології та української мови на тему: «Загальна характеристика класу Птахи. Речення з однорідними членами» (для учнів 8 класу стандартного рівня)	29
Фуштей Ілля Дмитрович	
Фуштей Лариса Іванівна	
Розробка заняття на тему: «Стежками країни міцного здоров'я» (для молодшого шкільного віку).....	33
Гаврилюк Марина Миколаївна	
Внутрішньопопуляційне різноманіття тварин та методи його оцінки (на прикладі наземних молюсків): методична розробка практичної роботи (для гуртків вищого рівня)	38
Хлус Лариса Миколаївна	
деревні хвойні рослини нашого міста (розробка заняття гуртка початкового рівня)	44
Петрушко Світлана Олексіївна	
Розробка заняття на тему: «Ознайомлення з особливостями будови і функціонування мохів» (для середнього шкільного віку)	49
Захарюк Галина Сергіївна	
Метод проектів як провідний засіб розвитку творчої особистості учня при вивченні біології	52
Бачинська Олена Віталіївна	
Заняття гуртка «Юні лісівники»	63
Бойко Євгенія Олексіївна	
Брейн-ринг «Їх стихія – політ»	65
Дяченко Віра Анатоліївна	
«Подорож країною Довкілля».....	68
Глуценко Олена Іванівна	
В царстві живої природи.....	75
Павліченко Людмила Миколаївна	
Зима-чарівниця. Зимовий місяцелік (конспект заняття для молодшої вікової категорії)	80
Москальчук Людмила Миколаївна	
Громадянсько-патріотичне Виховання обдарованих дітей у Вінницькій МАлій академії наук	84

Всеукраїнська серпнева конференція для методистів еколого-натуралістичних центрів та вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів «Педагогічний пошук - 2015»

Тамара Мирославівна Корінна	
Дерева окраса нашого життя.....	89
Жук Інна Володимирівна	
Заняття - презентація проекту «Створення музею хліба».....	92
Мішкіна Раїса Борисівна	
Екологічна вікторина «Люби і знай свій рідний край».....	94
Кисляк Надія Юріївна	
Розробка практичного заняття із вивчення видового складу лікарських рослин.....	97
Кидиба Руслана Григорівна	
Зенченко Арина Анатоліївна	
Горбатенко Наталія Василівна	
Екологічна розважальна гра «Дивосвіт природи».....	104
Заячук Ірина Василівна	
Невиняк Уляна Юріївна	
Екологічний турнір «Ерудити».....	106
Мазун Юлія Михайлівна	
Екологічний турнір.....	111
Сподарик Світлана Олександрівна	
Екологічні фізкультхвилинки для дошкільнят та молодших школярів.....	117
Чемна Христина Ярославівна	
Комунальний заклад «Чернігівська обласна станція юних натуралістів» в єдиному освітньому просторі області.....	121
Людмила Анатоліївна Трегубова	
Використання елементів анімалотерапії в навчальній і екскурсійній роботі на базі живого куточка і аквакомплексу НЕНЦ.....	125
Жестерьова В. М.	
Заняття-вікторина «Різноманітність та екологія птахів».....	128
Жестерьова В. М.	
Заняття - подорож «Сторінками Червоної книги».....	130
Дулеба Уляна Василівна	
Заняття-екскурсія «Рослини біля доріг, будинків і пустирів – супутники людини» (для учнів, вихованців молодшого та середнього шкільного віку).....	135
Рябцева Надія Іванівна	
Василенко Галина Дмитрівна	
Заняття-подорож «Овочева мандрівка країнами світу».....	140
Авраменко Наталія Вікторівна	
Захисники зеленої скарбниці.....	144
Забуга Світлана Олександрівна	
Розробка заняття гуртка «Юні друзі природи» за темою «Птахи – наші друзі».....	149

Земскова Людмила Олександрівна	
Розробка заняття на тему: «Зимуючі птахи рідного краю».....	151
Кузьмінська Валентина Василівна	
Обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді – заклад сприяння здоров'ю (методичний аспект)	163
Зотова Олена Василівна	
Розробка заняття гуртка „Юні акваріумісти”. Тема: Вимірювання рН (лабораторна робота)	168
Качалов Іван Андрійович	
Розробка заняття з біології	173
Кислицька Ю.В.	
Формування педагогічної майстерності вчителя	188
Козленко Валентина Панасівна	
Розробка заняття гуртка «Основи флористики і фітодизайну»: «Хризантема - квітка сходу. Особливості вирощування хризантем».....	195
Гайдаченко Людмила Павлівна	
Тестовий контроль з теми «Будова клітини».....	199
Вербицька Олена Валентинівна	
Поняття «Погода», «Клімат». Народні прикмети. Пори року	210
Валах Ірина Ігорівна	
Вікторина «Чи знаєш ти весняні квіти?»	217
Корольова Людмила Леонідівна	
Відкрите заняття гуртка «Юні ботаніки» «Перші наземні рослини. Риніофіти»	219
Короткова Людмила Анатоліївна	
«Краплина живої води».....	222
Скорблюк Наталія Миколаївна	
Трав'яні килимки-гобелени	225
Кухар Ірина Миколаївна	
Мікроклональне розмноження малини	227
Медведева Т.В.	
Тряпідина Н.В.	
Методичні рекомендації щодо проведення занять гуртка «Учнівського лісництва»....	233
Стукал Ніна Іванівна	
Неповірусні захворювання ягідних культур	243
Тряпідина Н.В.	
Використання сучасних педагогічних технологій під час занять в учнівських творчих об'єднаннях Житомирського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді.....	251
Денисюк Анна Петрівна	

Проект «Оптимізація озеленення території Житомирського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді. Дендрарій»	251
Денисюк Анна Петрівна	
Грищук Тетяна Володимирівна	
На пташиному базарі	258
Василюк Тетяна Анатоліївна	
Лісові санітари (розробка заняття еколого-природничого гуртка «Зелені Робінзони» Миргородської райСЮН)	262
Кравченко Людмила Володимирівна	
Реалізація здоров'язберігаючих технологій у сучасному позашкільному закладі	268
Лоцман Тетяна Василівна	
Поле Чудес «Знавці пташиного світу».....	275
Дяченко Віра Анатоліївна	
Екологічна прогулянка рідним краєм. Зимуючі птахи нашого села	278
Клим'юк Наталія Іванівна	
Роль рослин у природі, житті людини та її господарській діяльності. Основні рослинні угруповання	283
Валах Ірина Ігорівна	
Методична розробка заняття відеолекторію.....	287
Бойко Надія Федосіївна	
Атмосферне повітря, властивості повітря. Захист повітря від забруднення.....	290
Ляхович Оксана Іллівна	
Будова рослин. Рослини — живі організми.....	292
Дендюк Наталя Іванівна	
Свято квітів. Інтелектуально-розважальна програма для дітей середнього шкільного віку.....	296
Волощенко Ірина Іванівна	
Весна і квіти.....	301
Ромашко Лариса Василівна	
Птахи взимку.....	304
Ромашко Лариса Василівна	
Різноманітність квітково - декоративних рослин.....	308
Стишак Лілія Юріївна	
Методична розробка заняття для гуртківців еколого-натуралістичного профілю. Вікова категорія: діти 8-9 років	311
Кривоніс Валентина Василівна	
Місце фауни в українському фольклорі	314
Кошіль Марія Іванівна	
Методична розробка заняття - відеорепортажу для вихованців середнього та старшого шкільного віку	318

Павлюченко Олег Борисович	
Методична розробка заняття для вихованців молодшого шкільного віку	326
Пурис Світлана Олексіївна	
Пізнавальна ігрова програма «Птахи у нашому житті»	333
Ружицька Галина Іванівна	
Сценарій свята осені.....	337
Власюк Оксана Богданівна	
День зустрічі птахів. Орнітологічна мандрівка	341
Сидорак Валентина Іванівна	
Кухар Ірина Миколаївна	
Інтелектуальна гра «Знаю. Вмію. Дію.»	347
Сидоренко Ольга Миколаївна	
Розробка поурочного заняття за темою «Вплив факторів неживої природи на розвиток рослин»	349
Слепцова Ольга Юріївна	
Розробка заняття гуртка «Основи біології» за темою «Історія вивчення клітини. Цитологія – наука про будову і функції клітин. Методи цитологічних досліджень».....	351
Сорока Тетяна Григорівна	
Інноваційні технології роботи із обдарованою учнівською молоддю	354
Брижак Людмила Михайлівна	
Реалізація здоров'язберігаючих компетенцій учнівської молоді в умовах позашкільного навчального закладу	360
Українець Олена В'ячеславівна	
Технології формування психолого-педагогічної компетентності у батьків дошкільників.....	378
Тренінг «Людина починається з добра»	381
Гринь Юлія Вікторівна	
Умови правильного догляду за акваріумними рибками	383
Грабівчук Мирослава Володимирівна	
Забруднення навколишнього середовища пестицидами та їх вплив на компоненти природи, живі організми	387
Шимко О.І.	
Розробка заняття, присвяченого Всесвітньому дню моніторингу води „Цариця водиця”	393
Ходакова Алла Анатоліївна	
Конкурсно-ігрова програма «Кожного дерево чарує, хай же кожен його шанує»	397
Черниш Наталія Анатоліївна	
Засідання клубу любителів лікарських рослин «Любисток»	401
Чупринко Ірина Миколаївна	

Всеукраїнська серпнева конференція для методистів еколого-натуралістичних центрів та вчителів біології загальноосвітніх навчальних закладів «Педагогічний пошук - 2015»

Формування громадянина-патріота через національне виховання дітей та молоді 404

Чупринко Ірина Миколаївна

Проект оформлення акваріума «Підводний сад»..... 412

Чумак Ірина Миколаївна

Особистісно-орієнтоване навчання і виховання гуртківців Вінницької обласної станції юних натуралістів – шлях до розкриття творчості вихованця 418

Шмаль Ніна Альбінівна

Науково-педагогічні аспекти програмно –методичного забезпечення освітньої діяльності еколого-натуралістичного напрямку в профільному навчально-виховному закладі Хмельниччини 425

Климчук Василь Васильович

Зотова Олена Василівна

Учасні підходи до формування інноваційної моделі позашкільного закладу еколого-натуралістичного напрямку 429

Драгомирецька Ольга Авксентіївна

Технологія використання творчих завдань — підтримка пріоритету біологічної освіти 433

Князева Олена Володимирівна